

การพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษ
ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
โดยใช้การสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยง ตามแนวทาง SAIFON
The Development of the Teaching English
in 21st Century for Pre-service teachers by using
Coaching and Mentoring: SAIFON Guidelines

(Received: Oct 20, 2022 Revised: Nov 30, 2021 Accepted: Dec 7, 2021)

สายฝน ทรงเสียงไชย¹
Saifon Songsiengchai

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษ ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทาง SAIFON ประชากรคือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 40 สถาบัน และกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 25 คน เพื่อรับการอบรมความรู้ ซึ่งได้ข้อมูลความต้องการมาจากแบบสำรวจความต้องการทั้งหมด และสังเกตการสอนในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทำการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 2 คน ๆ ละ 3 ครั้ง โดยใช้การสุ่มแบบพื้นที่ (Area sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แบบสอบถาม

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์าษาวิชาภาษาอังกฤษ (ค.บ.) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ความต้องการ (Need analysis) 2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) 3. แบบประเมินความสามารถการสอนภาษาอังกฤษ (Evaluation form) 4. แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Field note) สถิติที่ใช้ในงานวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งมีทั้งวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และแบบบันทึกภาคสนาม (Field note) โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและเทคนิคการเข้ารหัสและการจัดหมวดหมู่ข้อมูลเพื่อเข้าถึงทฤษฎีฐานราก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ของแบบสอบถามความต้องการ (Need analysis) และแบบประเมินความสามารถ (Evaluation form) ใช้สถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ของตามแนวทาง SAIFON ซึ่งประกอบด้วย 1) S = Survey the teachers' needs (การตอบสนองความต้องการ), 2) A= Associating with a plan (การวางแผนการอบรม), 3) I = Instructing teaching strategies (การสร้างกลยุทธ์การสอน), 4) F = Feedback on teaching demonstration (การให้ผลสะท้อนกลับ), 5) O = Observing teaching in the real context (การสังเกตการสอน), และ 6) N = Notifying problems and solutions (การให้คำปรึกษา) นอกจากนี้ยังรวมถึงบุคลิกภาพของ Coach และบุคลิกภาพของ Mentor อีกด้วย

คำสำคัญ:

การสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 แนวทาง SAIFON ระบบการสอนแนะและการเป็นที่เลี้ยง สื่อมัลติมีเดีย แอปพลิเคชัน

Abstract

The purpose of this research is to enhance English language teaching ability in the 21st century for pre-service teachers toward SAIFON guidelines. The population consists of 40 Rajabhat Universities pre-service teachers and the sample group consists of 25 students of the fifth-year pre-service teachers in Bansomdejchaopraya Rajabhat university who studied in the second semester of 2020's academic year who attended in the seminar that gained the data from Need analysis, Furthermore, two pre-service teachers of Bansomdejchaopraya Rajabhat university who were teaching in the schools were observed by using Area sampling. The tools used in the research are 1) Need analysis, 2) In-depth interview, 3) Evaluation form, and 4) Field note. It is a Mixed Method research which includes Qualitative Research, In-depth interview, and Field note, that analyzed by using content analysis and coding technique for grounded theory. The quantitative research which included Need analysis and Evaluation form that analyzed by using Mean and Standard Deviation.

The results revealed that:

Pre-service teachers of Bansomdejchaopraya Rajabhat university enhanced Teaching English ability in 21st century toward SAIFON guidelines that consisted of 6 aspects: 1) S = Survey the teachers' needs , 2) A= Associating with a plan, 3) I = Instructing teaching strategies, 4) F = Feedback on teaching demonstration , 5) O = Observing teaching in the real context, and 6) N = Notifying

problems and solutions. Furthermore, it included the coach personality and the mentor personality.

Keywords: English Teaching in 21st Century, SAIFON Guidelines, Coaching and Mentoring, Multimedia Source, Application

Introduction

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นการสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) โดยครอบคลุมทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะด้านศิลปกรรม จรรยาบรรณ และทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่มีบทบาทอย่างยิ่ง ในฐานะภาษาโลก (English as Global Language) ที่ใช้ติดต่อสื่อสาร กับคนทั่วโลก (สมบัติ คชสิทธิ์, จันทน์ อินทรสูตรและ ธนกร สุวรรณพถุฒิ, 2560) ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในกิจกรรมแทบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านการค้าและการลงทุน การศึกษา การติดต่อสื่อสารการท่องเที่ยว และการใช้ชีวิตประจำวัน แม้ว่าปัจจุบันจะมีภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เข้ามา มีบทบาทมากขึ้น เช่น ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ แต่ภาษาอังกฤษ ยังคงเป็นที่ยอมรับและนำมาใช้เป็นภาษากลาง ของคนทั่วโลก (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2556, ออนไลน์)

การพัฒนาทางการศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียม ความพร้อมรับสถานการณ์ดังกล่าวในอนาคต ด้วย เหตุนี้ ครูจึงต้องมีความเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมให้ ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม โดยทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ที่ มุ่งเน้น ความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็นซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลง รูปแบบการเรียนการสอน ดังนั้นครูจะมีบทบาทสำคัญยิ่งกว่าเดิม โดยครูต้อง เปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” กล่าวคือ ครูต้องให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็น ในการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับไป บูรณาการ และ ต่อ ยอดได้ สิ่งสำคัญในการเรียนในศตวรรษที่ 21 คือต้องเปลี่ยนระบบ การเรียนการสอน คือเปลี่ยนเป้าหมายจาก “ให้ความรู้ไปสู่อื่น” “ให้ทักษะ” เปลี่ยนจาก “ครูเป็นหลัก” เป็นผู้เรียนเป็นหลัก” (วิจารณ์ พานิช, 2556) ซึ่งครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะทำให้คุณภาพของผู้เรียนสูงหรือต่ำลงได้

ดังนั้นมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงมุ่งเน้นเรื่องการผลิตครูให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความรู้ มีกระบวนการทำงาน การคิด การจัดการการเผชิญปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแก้ไขปัญหาและการจัดการชั้นเรียน นักศึกษาครูจึงต้องมีความสามารถด้านการสอนที่ดีเพื่อจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูถือได้ว่าเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการศึกษาทางด้านสายวิชาชีพ ในทุก ๆ แขนง เพราะเหตุว่าการจัดการศึกษาด้านสายวิชานั้น ผู้เรียนนอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานจริงด้วย ซึ่งในการศึกษาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์นั้น ถือว่าเป็น การจัดการศึกษาด้านสายวิชาชีพที่มุ่งเน้นผลิตบุคลากรทางวิชาชีพครูออกไปรับใช้สังคม แต่ปัญหาการขาดทักษะทางด้านการสอนของนักศึกษาเป็นปัญหามาโดยตลอด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักศึกษาได้รับ การฝึกฝนในด้านการใช้เทคนิคและวิธีสอนไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะถ้านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่มีคุณภาพแล้ว ก็จะทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนการสอน ในระดับชั้นเรียน ผู้เรียนย่อมได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ และทักษะความสามารถได้ไม่ดีพอ (ปวีณา เมืองมูล, 2561, น. 4)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาษาอังกฤษโดยใช้ระบบการสอนแนะและพี่เลี้ยง ตามแนวทาง SAIFON (Songsiengchai, 2017, pp. 8-9) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งการใช้แนวทาง SAIFON โดยเริ่มการตั้งแต่การ Survey the teachers' needs: พี่เลี้ยงสำรวจความต้องการในการพัฒนาสรรณะด้านการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดย ใช้แบบสอบถามความต้องการกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั่วประเทศ พบว่า ด้วยสถานการณ์

ของการระบาดของโรค Covid 19 นักศึกษาจึงต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านเทคโนโลยี และมีความต้องการพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษมากที่สุด หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวทาง ส่วนของ A= Associating with a plan: โดยได้นำผลที่ได้จากการสำรวจความต้องการในการ พัฒนาสรรณะด้านการสอนภาษาอังกฤษมาจัดการวางแผนการอบรมเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และมีการนำความต้องการนั้นมาสร้างกลยุทธ์การอบรมคือ I = Instructing teaching strategies: พี่เลี้ยงสร้างกลยุทธ์การอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแผนการอบรม และฝึกนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามกลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้พร้อมทั้งมีกระบวนการสอนตามกลยุทธ์ หลังจากนั้นในระหว่างการอบรม ผู้วิจัยจะใช้แนวทางขั้น F = Feedback on teaching demonstration: ผู้วิจัยได้ให้ผลสะท้อนกลับต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์นั้น เพราะในตารางการอบรมนักศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะการจากให้ผลสะท้อนกลับ เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมจึงจะเข้าสู่แนวทางในขั้น O = Observing teaching in the real context: สังเกตการณ์นำกลยุทธ์นั้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง ส่วนขั้นตอนสุดท้ายตามแนวทาง SAIFON คือ N = Notifying problems and solutions: พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพปรึกษาหารือต่อปัญหาการใช้กลยุทธ์นั้น ๆ ต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง เพื่อให้ผลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์ และเป็นนำกลับไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานทางวิชาชีพและการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญา วุฒิมณีชัย (2563, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศ การสร้าง และตรวจสอบรูปแบบการนิเทศ รวมถึงการศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 คน ขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 41 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย นักวิชาการด้านนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 10 คน ขั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของโรงเรียนเทศบาลวัด ท่าสะอาด อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 คน วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดสนทนากลุ่ม ส่วนการนำรูปแบบไปทดลองใช้ คือ แบบประเมินความพึงพอใจ แบบบันทึกการประชุม และแบบบันทึกการสะท้อนคิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติ ด้านระบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ด้านการดำเนินการนิเทศ และ ด้านการประเมินผลการการนิเทศอยู่ในระดับมาก ในส่วนของปัญหาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ความต้องการด้านกระบวนการนิเทศ และด้านการนิเทศรูปแบบ “SPIDER Model” อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการจัดการ เรียนการสอน ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยรูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบ และกระบวนการ SPIDER Model 4) วิธีดำเนินการ 5) ผลลัพธ์ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ และคู่มือการใช้ ประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้คู่มือ ตอนที่ 1 บทนำ ตอนที่ 2 ความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ตอนที่ 3 รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผล ตอนที่ 4 กระบวนการใช้ ตอนที่ 5 การประเมินผล และภาคผนวก

ส่วนผลการตรวจสอบรูปแบบ และคู่มือการใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผล พบว่า ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การสะท้อนผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่ามีส่วนช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบเชิงหลักการ และวัตถุประสงค์มีความเหมาะสม การติดตาม ดูแล ให้คำ แนะนำของครูนิเทศมีประสิทธิภาพ คู่มือการใช้รูปแบบเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงาน รวมถึงกระบวนการ SPIDER Model ซึ่งเป็นกระบวนการ สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษ ที่ 21

สมศักดิ์ จีเพ็ชร์ (2562, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพครู โดยการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยง โรงเรียนมหาสวัสดิ์ (ราษฎร์บารุง) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการพัฒนาคุณภาพของครู โดยการนิเทศแบบสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยง (2) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่ได้รับการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่สอนในระดับประถมศึกษา เลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาโดยวิธีเจาะจง กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน โดยทำการนิเทศเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ใช้เก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกข้อมูล และแบบสอบถามประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบดังนี้

1. การนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงด้านกระบวนการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงมีการปฏิบัติมากที่สุดโดยมีผลการปฏิบัติตามขั้นตอน คือ การเตรียมการมีการปฏิบัติในระดับมาก การประชุมเพื่อ

รับทราบข้อมูลมีการปฏิบัติมากที่สุด การวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่มีการปฏิบัติมากที่สุด การปฏิบัติทำให้คำชี้แนะและสร้างขวัญกำลังใจมากที่สุด การติดตามผลมีการปฏิบัติมากที่สุด ผู้นิเทศมีทักษะในการนิเทศมากที่สุด ผู้นิเทศมีเทคนิคการให้คำชี้แนะในระดับมากที่สุด ผู้นิเทศมีบทบาทในการให้การนิเทศมากที่สุด จากการสังเกตติดตามผลจากการนิเทศ ด้านปัจจัย ผู้รับการนิเทศมีการพัฒนาตนเองทั้งความรู้ ทักษะการสอน และบุคลิกภาพ มีแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่อการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอนมีการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาทักษะ และความรู้การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ ด้านการประเมินผลผู้เรียนมีการประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ด้านผลที่เกิดขึ้น ผู้รับการนิเทศทุกคนได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนานวัตกรรม และมีรายงานการวิจัยในชั้นเรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นในระดับมาก ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง นำความรู้ และปัญหาร่วมกันวิเคราะห์ และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาได้ ดำเนินการพัฒนา ผู้เรียนจนบรรลุเป้าหมาย

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศต่อการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงอยู่ระดับมากที่สุด

อีกทั้งยังมีการศึกษาที่มีแนวทางใกล้เคียงกับการศึกษาครั้งนี้คือการวิจัยและพัฒนาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง 3. เพื่อทดลองรูปแบบการนิเทศ 4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศ โดยกระบวนการพัฒนารูปแบบการนิเทศ ดำเนินการเป็น 4 ระยะ คือ 1. ขั้นศึกษาความต้องการเพื่อการเตรียมการนิเทศ 2. ขั้นพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง 3. ขั้นทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ และ 4. ขั้นประเมินรูปแบบการนิเทศ และได้ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศนี้ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา/ ผู้นิเทศก์ จำนวน 30 คน และผู้รับการนิเทศ จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกผลการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง แบบบันทึกการรับการนิเทศ แบบตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงของผู้นิเทศก์ แบบประเมินรูปแบบการนิเทศ และการสนทนากลุ่ม สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและพรรณนาความ และข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ ชื่อว่า “ดับเบิลพีแอลซีเอ พลัส” (PPLCA Plus) โดยนำการออกแบบเชิงระบบ ADDIE Model มาใช้เป็นฐานคิดในการวิจัย ทำให้ได้รูปแบบการนิเทศที่ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ หลักการ เงื่อนไขสำคัญ และองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1.ขั้นเตรียมความรู้ก่อนการนิเทศ (Preparing: P) 2.ขั้นวางแผนและออกแบบการนิเทศ (Planning: P) 3.ขั้นเรียนรู้และแลกเปลี่ยนในการปฏิบัติการนิเทศ (Learning and Sharing: L) 4.ขั้นการนิเทศด้วยกระบวนการชี้แนะ

และระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring: C) 5. ขั้นสะท้อนคิดหลังการนิเทศ (After Action Review: A) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า มีความเห็นค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศฯ สำหรับของผลการนำรูปแบบการนิเทศดังกล่าวไปใช้ ทำให้เกิดข้อค้นพบระหว่างการศึกษาคือ พลัส (Plus) ได้น้อมนำหลักการทรงงานและศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัววชิราลงกรณ์ที่ 9 (King Bhumibol's Science) มาปฏิบัติในแต่ละองค์ประกอบซึ่งนำลักษณะเด่นของหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้แตกต่างกัน ผู้รับการนิเทศสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 83.33 และสามารถบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน ส่วนผลการตรวจสอบพฤติกรรมการชี้แนะ และระบบพี่เลี้ยงของผู้นิเทศก์อยู่ในระดับมาก คือ ผู้นิเทศก์สามารถปฏิบัติการนิเทศในรายการที่กำหนดไว้ เดือนละ 2 ครั้งขึ้นไป โดยประเด็นที่ผู้นิเทศก์และผู้รับการนิเทศเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด คือ การร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ, 2562, บทคัดย่อ)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมในการศึกษาในแนวทางที่คล้ายคลึงกันพบว่าการใช้การสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงสามารถพัฒนาคุณภาพครูหรือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ผู้ รวมทั้งศึกษานิเทศก์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งล้วนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ การที่ผู้วิจัยได้เลือกแนวทาง SAIFON มาใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เนื่องจากแนวทาง SAIFON ได้สะท้อนจุดเด่นในการสร้างกลยุทธ์การอบรมและแนวทางการอบรมมาจากความต้องการ (Need analysis) ของผู้ที่ต้องการพัฒนาความสามารถในด้านที่ตนยังต้องการเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง รวมทั้งมีการสำรวจสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งภาระการทำงานในสถานที่ทำงาน ระยะเวลาที่ต้องการพัฒนาความรู้ ซึ่งส่งผลให้การผู้ที่ต้องการพัฒนานั้น

มีส่วนร่วมในการออกแบบการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ตามแนวทาง SAIFON ที่ตอบสนองความต้องการที่ตรงตามวัตถุประสงค์ คำถามในการวิจัยแนวทาง SAIFON ทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 อย่างไร

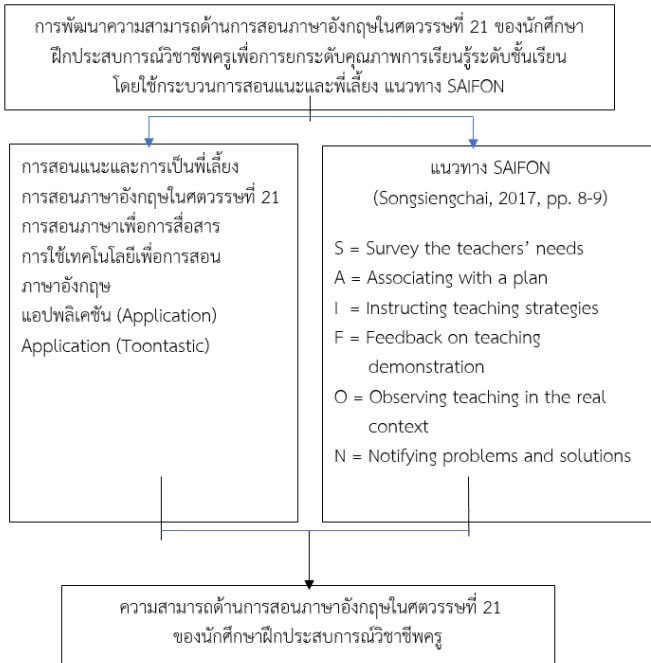
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษ ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทาง SAIFON

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้โปรแกรมการฝึกอบรมที่มาจากความต้องการของกลุ่ม นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรูปแบบการพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทาง SAIFON
2. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการจัดการชั้นเรียนเพื่อเตรียมการในการเป็นครูในอนาคต
3. ได้เผยแพร่โปรแกรมการฝึกอบรมที่มาจากความต้องการของกลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และแนวทาง SAIFON ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในวงการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 รูปภาพของกรอบแนวคิดในการวิจัย

(Songsingchai, 2017, pp. 8-9)

แนวทาง SAIFON

Songsingchai (2017, pp. 8-9) ได้ศึกษากระบวนการสอนแบบชี้แนะและพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) และได้พัฒนารูปแบบในความแตกต่างและความคล้ายคลึงกัน และนำมาพัฒนาสู่ SAIFON Model ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีความหมายของครูไทยที่ต้องสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ให้ได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพ

ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบในความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันในกระบวนการพี่เลี้ยง มาสู่ขั้นตอนของแนวทาง SAIFON จำนวน 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) S = Survey the teachers' needs: พี่เลี้ยงสำรวจความต้องการในการพัฒนาสรณะด้านการสอนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้แบบสอบถามความต้องการกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั่วประเทศ ผลจากการใช้แบบสำรวจความต้องการของครูสอนภาษาอังกฤษพบว่าการสอนแนะและพี่เลี้ยงทำให้มีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถได้ตรงตามความต้องการ การดำเนินการในการบริหารจัดการอบรม ดำเนินไปอย่างราบรื่นและได้รับความรู้ได้ตรงตามที่ต้องการ (Chien, 2013, Abstract) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความต้องการของผู้เรียน (Needs analysis) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับความต้องการและสนใจของผู้เรียนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง การประมวลผลและตีความข้อมูลที่รับ และการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรตามข้อมูลที่รับเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง (Graves, 2000, p. 98)

2) A = Associating with a plan: พี่เลี้ยงนำผลที่ได้จากการสำรวจความต้องการในการพัฒนาสรณะด้านการสอนภาษาอังกฤษ มาจัดการวางแผนการอบรมเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพมาศ หงษาชาติ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการอบรมครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ ซึ่งผู้วิจัยที่ได้จัดทำแบบสอบถามสำรวจความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถตามบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่แท้จริง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนำมาวางแผนกรอบเนื้อหาในการพัฒนาสรณะครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่าครูพัฒนาความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ มีเทคนิคการสอนตามที่ได้รับจากการอบรม

ซึ่งมีแนวทางการศึกษาที่สอดคล้องการศึกษาของยูพารณณ์ พิริยศิลป์ (2557, น. 16-30) ซึ่งได้นำแบบสอบถามความต้องการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรในท้องถิ่น มาวางแผนการพัฒนาบุคลากร ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อความต้องการของบุคลากรอย่างชัดเจนและสามารถนำมาวางแผนการจัดทำแผนการอบรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ ทำให้ได้หลักสูตรระยะสั้นสำหรับบุคลากรในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีประสิทธิภาพ

3) I = Instructing teaching strategies: พี่เลี้ยงสร้างกลยุทธ์การสอนภาษาอังกฤษตามแผนการอบรม และฝึกอบรมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามกลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้ พร้อมทั้งมีกระบวนการสอนตามกลยุทธ์ พี่เลี้ยงสามารถสร้างกลยุทธ์ให้ครูได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนแบบมืออาชีพได้โดยการสร้างประสบการณ์ให้ได้รับการปฏิบัติการจริง (Workshops) การสาธิตให้ดู (Modeling) การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) (York- Barr & Duke, 2004; นพมาศ หงษาชาติ, 2553)

4) F = Feedback on teaching demonstration: พี่เลี้ยงได้ให้ผลสะท้อนกลับต่อการสาธิตการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์นั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ York- Barr & Duke (2004) ซึ่งศึกษาพบว่าการให้ผลสะท้อนกลับ และการชี้แนะจากพี่เลี้ยงจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนางานของครูผ่านการปฏิบัติงานปกติ รวมทั้งการให้ผลสะท้อนกลับในรูปแบบของการสร้างกำลังใจเพื่อพัฒนาตนเองให้เจริญเติบโตขึ้น

5) O = Observing teaching in the real context: พี่เลี้ยงสังเกตการจัดการเรียนการสอนหรือการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่โรงเรียนที่ได้ปฏิบัติการสอนในสถานการณ์จริง หลังจากผ่านการฝึกอบรมตามกลยุทธ์ เพื่อสังเกตการณ์กลยุทธ์นั้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงด้วย จากการศึกษาในงานวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการนิเทศ

โดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การนิเทศด้วยระบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากมีการให้คำแนะนำปรึกษาเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างตรงจุด และการสนับสนุนความรู้ด้านนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ใช้ในการจัดการสอน รวมทั้งการนิเทศที่มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง ส่งผลให้มีการเปิดใจยอมรับกันระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ และส่งผลให้ผู้รับการนิเทศสามารถเขียนแผนการสอนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ในระดับดีมาก (วชิรา เครืออ้าย และ ขวลิต ขอดศิริ, 2562, น. 121-135)

6) N = Notifying problems and solutions: พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพปรึกษาหารือต่อปัญหาการใช้กลยุทธ์นั้น ๆ ต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การจริง เพื่อให้ผลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์ และเป็นนาคกลับไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษามีความไว้วางใจที่จะยอมรับฟังคำชี้แนะ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอน การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้การปรึกษาหารือกันนั้นดำเนินไปด้วยความไว้วางใจ ซึ่งจะช่วยพัฒนาความศรัทธาต่อพี่เลี้ยง การยอมรับ ปลูกฝังความรับผิดชอบที่มีต่อการพัฒนา ร่วมกัน เกิดเป็นนวัตกรรมแนวใหม่ที่พัฒนาความสามารถแบบมืออาชีพได้ (Chien, 2013, p. 1)

ดังนั้น แนวทาง SAIFON (สายฝน) เป็นแนวทางการสอนแนะและพี่เลี้ยง ที่จะสร้างความรู้ให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพ รวมทั้งมีการนิเทศสอนงานจะเน้นไปที่การพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chien (2013,

บทคัดย่อ) ผู้ชี้แนะมีบทบาทในการเป็นผู้พัฒนาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้ผู้ถูกชี้แนะได้ลงปฏิบัติงาน (Workshops) ที่ผู้ชี้แนะได้ออกแบบ การอบรมและนำสู่การปฏิบัติ ให้การชี้แนะและพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ให้กับผู้ถูกชี้แนะ รวมทั้งการสอนให้ดู (Modeling) และช่วยเหลือในการเสนอแนะและช่วยสร้างแผนการสอน สามารถทำให้ผู้ถูกชี้แนะตระหนักถึงศักยภาพของตนเองได้ดีการสร้างสมดุลของมิติการศึกษา นับว่ากระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง ให้ความสำคัญในการพัฒนาครูและผู้เรียนอย่างแท้จริง เพราะหัวใจของการ นิเทศด้วยกระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงนอกจากจะ ดูแล ให้คำแนะนำครูอย่างใกล้ชิดแล้ว ครูต้องได้รับการ พัฒนาในหน้าที่การงาน และต้องก้าวเข้าสู่ความเป็นบุคคลมีอาชีพทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ ทักษะที่สำคัญและ จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และการมีเครือข่ายในเวทีชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนคุณภาพ เป็นบุคคลที่พร้อมในการเรียนรู้ และเตรียมประกอบอาชีพในอนาคต (วชิรา เครืออ้าย และ ขวลิต ขอดศิริ, 2562)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรคือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นปีที่ 5 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 40 สถาบัน ที่ได้รับแบบสอบถามความต้องการพัฒนาความสามารถ (Need analysis) กำหนดกลุ่มประชากรตามสูตรของทาโร่ยามาเน่ (Yamane, 1973) เมื่อกำหนดขนาดความคลาดเคลื่อนและระดับความเชื่อมั่น ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% = 0.05 จะต้องใช้กลุ่มประชากรจำนวนไม่น้อยกว่า 105 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้วิจัยใช้เหตุผลในการเลือกเพื่อความเหมาะสมในการวิจัยจำนวน 25 คนเพื่อเป็นตัวแทน นักศึกษากลุ่มราชภัฏ 40 แห่ง เพื่อเข้ารับการอบรมด้านความรู้ด้านการสอน ภาษาอังกฤษเป็นเวลา 2 วัน หลังจากการฝึกอบรมแล้วผู้วิจัยได้ไปสังเกต การสอนในสถานการณ์จริง กับนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ในเขตพื้นที่ธนบุรี โดยใช้การสุ่มแบบพื้นที่ (Area sampling) เนื่องจาก โรงเรียนในเขตพื้นที่ธนบุรี อยู่ใน การดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน ๆ ละ 3 ครั้ง ซึ่งเป็นตัวแทนนักฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้ารับการอบรมแล้ว จากจำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความต้องการ (Need analysis) สำหรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 40 ราชภัฏ ถึงความต้องการในการพัฒนา ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษ เพื่อนำความต้องการ ของนักศึกษามาวางแผนและสร้างตารางการอบรม

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยทำการ สัมภาษณ์ประเด็นความถูกต้อง เหมาะสม ความเป็นไปได้และสามารถ นำไปใช้ได้ของแนวทาง SAIFON สภาพการณ์การสอนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการพัฒนาความสามารถ ด้านการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อนำแนวคิดไปพัฒนาความสามารถด้านการสอน ภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แก่ รองฝ่ายวิชาการ ผู้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูพี่เลี้ยงเพื่อเก็บข้อมูลด้านพัฒนาการของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้แนวทาง SAIFON

3. แบบประเมินความสามารถการสอนภาษาอังกฤษ (Evaluation form) เพื่อประเมินการสาธิตการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในระหว่างการอบรมความรู้ด้านการสอนภาษาอังกฤษ

4. แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Field note) ผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลในระหว่างการนิเทศการสอนเพื่อวิเคราะห์ว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในห้องเรียนจริงหรือไม่

5. ตารางดำเนินการฝึกอบรม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษ ในศตวรรษที่ 21 ด้วย กระบวนการสอนแนะและการเป็นที่เลี้ยง (Coaching and Mentoring): SAIFON ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ทั้ง 6 ชั้นตอน สรุปผลการวิจัยเป็นประเด็นต่าง ๆ จำนวน 7 ประเด็นดังนี้

1. การสำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านทักษะทางภาษาอังกฤษที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนคือ การสอนไวยากรณ์และสอนคำศัพท์มากที่สุด ส่วนทักษะที่มีประสบการณ์การสอนน้อยก็คือทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ในสถานศึกษาพบว่ามีคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะและ Projector

เป็นสื่อการสอนที่โรงเรียนใช้เป็นส่วนมาก และโรงเรียนมีการอนุญาตให้นักเรียนนำเครื่องมือสื่อสารมาใช้ที่โรงเรียนได้และมีสัญญาณ อินเทอร์เน็ต หรือ Free wifi รวมทั้งนักเรียนยังได้ให้ความสำคัญต่อการใช้สื่อเทคโนโลยี เพราะนักเรียนมีแพคเกจอินเทอร์เน็ต จากแบบสำรวจยังพบว่านักศึกษา มีการเรียนรู้และการฝึกฝนภาษาอังกฤษด้วยตนเองเช่นการดูหนัง ฟังเพลง เพื่อฝึกฝนด้านภาษาอังกฤษ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีวะมีชั่วโมง การสอนส่วนใหญ่ 0-10 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีภาระการสอน ไม่มากจนเกินไป และมีประสบการณ์การใช้ Game Based Learning เป็นส่วนใหญ่ นักศึกษามีความรู้เรื่องการใช้ Active Learning Strategies แต่มีข้อสังเกตว่านักศึกษาไม่มีประสบการณ์ในการสอนแบบ Online Teaching อาจจะแสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังใช้การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นหลัก

2. ส่วนความต้องการในการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีวะ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาต้องการพัฒนาการสอนทักษะการพูดอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากแบบสอบถามด้านข้อมูลพื้นฐานนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่ามีประสบการณ์ ด้านการสอนไวยากรณ์และคำศัพท์เป็น จึงทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาส สอนทักษะการพูด นักศึกษาจึงมีความต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด ส่วนด้านการสอนด้วยสื่อเทคโนโลยีพบว่า การสอนด้วย Application ที่เป็นสื่อมัลติมีเดีย ด้านการใช้ Smart Phone นักศึกษาต้องการได้รับการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด รวมทั้งการใช้การเรียนการสอนออนไลน์ (Learning Management System) เช่น Line, Facebook, Skype, Zoom, Microsoft team, Google classroom, Youtube, Schoology อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแบบสำรวจพื้นฐานที่นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ แต่โรงเรียน ที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์มีความพร้อมในการการใช้อินเทอร์เน็ต

และนักเรียนมีแพคเกจอินเทอร์เน็ตใช้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนเหล่านั้น อยู่ในตัวเมืองจึงมีความตื่นตัวในเรื่องการใช้สื่อโซเชียลต่าง ๆ

3. ความต้องการได้รับการพัฒนาหรือฝึกอบรม (Coaching) นั้น นักศึกษามีความต้องการได้รับความรู้เป็นเวลา 2 วัน เนื่องจากนักศึกษา เหล่านี้เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์เต็มรูปแบบ จึงมีเวลาว่างเพียงวันเสาร์ และอาทิตย์เท่านั้น และรูปแบบการอบรมนักศึกษาแสดงความคิด การลงมือปฏิบัติ (Workshop) การสาธิต (Demonstration) และการดูต้นแบบ นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการบรรยายขอให้น้อยที่สุดเนื่องจากการดูต้นแบบ จากพี่เลี้ยง ได้ลงมือปฏิบัติ และทดลองการสาธิตการสอนจะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้เมื่อต้องนำไปใช้ในห้องเรียนจริง

4. หลังการฝึกอบรมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพต้องการ ให้ Mentor การเข้าสังเกตการสอนเพื่อให้คำแนะนำ (Mentoring) มากที่สุด เมื่อมีการสังเกตการสอน บุคลิกภาพของ Mentor ที่นักศึกษาต้องการคือ เป็นผู้สอน (Teacher) เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริม (Encourager) เป็นผู้ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ (Counselor) เป็นผู้ให้ความเป็นมิตร (Befriender) และเป็นผู้ให้ feedbacked เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาการสอน ให้มีคุณภาพมากขึ้น นักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาดังนี้ การสอนแนะและ พี่เลี้ยงที่ดีควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ พนักงานใหม่ได้ พี่เลี้ยงต้องมีความเต็มใจ ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ และพร้อมที่จะเสียสละเวลาในการพัฒนานักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นอย่างดีเต็มที่ ให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ สร้างแรงจูงใจ และให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะ ที่สร้างสรรค์ได้ ทำให้เกิดการพัฒนาดตนเอง (กิตติศักดิ์ แก้วบุตรดี และ อัจฉรา กิจเดช, 2561, น. 3) พี่เลี้ยงมีบทบาทในการทำให้ นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นสามารพัฒนาในด้านการทำงาน มีทักษะ ในการสื่อสารกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นดี ซึ่งจำทำให้นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นสามารรับรู้ถึงความสำเร็จในการเรียนรู้

ในการทำงานจริงได้ สิ่งสำคัญที่สุดคือพี่เลี้ยง จะต้องยอมรับความคิดเห็นและความคิดริเริ่มของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็น รวมทั้งให้ความคิดเห็นในเชิงบวกเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุ เป้าหมายไปพร้อม ๆ กันอย่างยั่งยืน (Lois, 2011)

5. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพต้องการให้ Mentor เข้าสังเกตการสอนเป็นเวลา 1-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และการเข้าสังเกตการสอนแต่ละครั้ง และต้องการได้รับ Feedback ทั้งแบบการสะท้อนจุดเด่น (Warm feedback) และการสะท้อนในจุดที่ควรปรับปรุง (Cool feedback) เพื่อนำมาแก้ไขและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (MacDonald et al. 2015, pp. 47-48) ส่วนสุดท้ายนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกือบ 100% มีความเชื่อมั่นเมื่อได้รับการสอนโดยการฝึกอบรม (Coaching) และการมีพี่เลี้ยง (Mentoring) จะทำให้ท่านพัฒนาตนเองและปรับปรุงวิธีการสอนของตนเองได้ดีที่สุด สอดคล้องกับ วราณี สัมฤทธิ์ (2557) ค้นพบว่าพี่เลี้ยง มีบทบาทหน้าที่ในการชี้แนะ ถ่ายทอดความรู้ และสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ผู้ถูกชี้แนะสามารถปรับตัวเข้ากับงานที่รับผิดชอบสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะเป็นการพัฒนาตัวเองแล้วยังเป็นการสร้างพื้นฐานความ มั่นคง และยั่งยืนให้กับหน่วยงาน

6. ความสามารถด้านการสื่อสารการสอนในระหว่างการอบรมของนักศึกษาฝึกสอน ผลการวิจัยสรุปผลว่าภาพรวมในการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารด้วยสื่อมัลติมีเดียจาก Smart Phone และการใช้ Learning management system พบว่านักศึกษามีความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยสื่อมัลติมีเดียจาก Smart Phone และการใช้ Learning management system ในระดับมากที่สุด เพราะนักศึกษามีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะการพูด และมีความสนใจในเรื่องการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีมีที่ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน นักศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดจุด

ประสงค์ในการทำกิจกรรมชัดเจนมากที่สุด ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านการใช้สื่อเทคโนโลยีมากที่สุด กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสนำภาษาอังกฤษมากที่สุด สื่อมีความชัดเจน และง่ายต่อการทำกิจกรรมมาก กิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาทางภาษาอังกฤษมากที่สุด และรูปแบบของกิจกรรมเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน มากที่สุด โดยที่นักศึกษาได้ดูต้นแบบการจัดการเรียนการสอนจากพี่เลี้ยงที่สอนแนะ และจึงให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติ เมื่อนักศึกษาเข้าใจดีแล้วจึงให้นักศึกษาได้สาธิตการสอน เพื่อให้พี่เลี้ยงให้ผลสะท้อนกลับ (Feedback) ส่งผลให้การประเมินความสามารถเมื่อนักศึกษาสาธิตการสอนในห้องอบรมจึงมีผลการประเมินในระดับมากที่สุดเกือบทุกข้อ

7. การสังเกตการสอนนั้นพี่เลี้ยงได้ทำการสังเกตการสอนในสถานที่ฝึกประสบการณ์จริงของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ วิธีการเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร นักศึกษานำเสนอขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้ครบกระบวนการจัดการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีบรรยากาศในการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน โดยนักศึกษาเลือกใช้สื่อมัลติมีเดียผ่าน แอปพลิเคชัน Toontastic มาสอนทักษะการพูดซึ่งสื่อที่ใช้นั้นน่าสนใจและเหมาะสมกับเนื้อหา รวมทั้งระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนโดยนักศึกษาสร้างการ์ตูนสั้น 3 มิติ เคลื่อนไหวได้ มีสี ภาพสวยงาม สร้างขึ้นด้วยความคิดสร้างสรรค์ ปลอดภัยจินตนาการในการกำกับการ์ตูนสั้น ๆ สามารถพากย์เสียงเองหรือจะสร้างตัวละครแล้วเอาหน้าตัวเองใส่ไป ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้สนุกสนานขึ้นด้วย นักเรียนจึงมีความกล้าที่จะสร้างบทสนทนาและนำเสียงของตนเองให้ปรากฏตัวในรูปแบบของการ์ตูน 3 มิติ สอดคล้องกับนักการศึกษาที่ศึกษาเรื่องของสื่อชนิดนี้กล่าวว่าแอปพลิเคชัน toontastic เป็นแอปพลิเคชันที่สามารถสร้างเรื่องราวขึ้นมาได้ นอกจากนี้ยังสามารถพากย์เสียงลงไปได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงยังสามารถกำหนดฉากในเรื่องราว แต่ประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดแก่

ตัวของผู้เรียน คือ การเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการคิด เรื่องราว ตัวละคร ฉาก และการพากษ์เสียงจะทำให้เกิดการพัฒนาทางทักษะ การพูดของภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดี (Xyanyde, 2017, ออนไลน์; จารุณี สิ้นชัยโรจน์กุล, 2017, ออนไลน์; Beartai, 2020, ออนไลน์) สอดคล้องกับ Sue (2017) เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เกิดขึ้นในห้องเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยเด็กผู้ชาย 18 คน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อดูว่าผู้เรียนสามารถสร้างเรื่องราวดิจิทัลได้หรือไม่จากสองแอปพลิเคชัน คือ Toontastic และ Little Bird Tales ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถ สร้างเรื่องจากแอปพลิเคชัน Toontastic และ Little Bird Tales ได้ นอกจากนี้ ผู้เรียนยังมีทัศนคติทางบวกต่อ แอปพลิเคชัน Toontastic และ Little Bird Tales เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่สามารถใช้งานได้ง่าย

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในการศึกษาคั้งนี้แสดงเป็นภาพที่ 2 ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 SAIFON Guidelines

(สายฝน ทรงเสี้ยงไชย, 2564)

ภาพที่ 2 อธิบายได้ว่าการสอนแนะและการเป็นที่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ตามแนวทาง SAIFON มีความถูกต้อง เหมาะสม ความเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ รองฝ่ายวิชาการ ผู้ดูแลฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูพี่เลี้ยง เนื่องจากแนวทางนี้มีขั้นตอนในการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ ได้ให้ข้อมูลว่าหลังจากที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้เข้าร่วมตามแนวทาง SAIFON นักศึกษามีพัฒนาการในการจัดการเรียนการสอน ได้อย่างดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สามารถเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม กับเนื้อหามากกว่าก่อนเข้าร่วมตามแนวทาง SAIFON นักศึกษามีความเชื่อมั่นในการสอนมากขึ้น เพราะมี Coach มาให้การอบรมในสิ่งที่นักศึกษาต้องการพัฒนา และมี Mentor มาให้คำแนะนำถึงสถานที่ฝึกประสบการณ์จริง ซึ่งการมาเป็น Mentor ก็มาขั้นตอนและกระบวนการที่แตกต่างจากการมานิเทศนักศึกษาอย่างทั่ว ๆ ไปของอาจารย์นิเทศ (วาสนา ชูแสง, ศิริกาญจนา ไบคำ, ศิริญา อู่ยง, พิชญากัด รุ่งโรจน์ นภาดล และชนิษฐา บุญคง, 2563, สัมภาษณ์) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ครูพี่เลี้ยง จำนวน 2 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์และมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยอภิปรัชญาของการใช้แนวทาง SAIFON ที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ได้ 8 ประเด็นดังนี้

1. การตอบสนองความต้องการ

S = Survey the teachers' needs: พี่เลี้ยงสำรวจความต้องการในการพัฒนาสรณะด้านการสอนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้แบบสอบถามความต้องการกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั่วประเทศ ผลจากการใช้แบบสำรวจความต้องการของครูสอนภาษาอังกฤษ พบว่าการสอนแนะและพี่เลี้ยงทำให้มีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถได้ตรงตามความต้องการ การดำเนินการในการบริหารจัดการอบรมดำเนินไปอย่างราบรื่นและได้รับความรู้ได้ตรงตามที่ต้องการ (Chien, 2013, abstract) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความต้องการของผู้เรียน (Needs Analysis) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและสนใจของผู้เรียนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง การประมวลผลและตีความข้อมูลที่ได้รับ และการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรตามข้อมูลที่ได้รับเพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง (Graves, 2000, p. 98) ผู้วิจัยได้ข้อมูลตามแบบสอบถามความต้องการจึงนำมาจัดการสร้างตารางการอบรมและดำเนินการตามแผนการอบรมอย่างเป็นระบบตามข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างแท้จริง

2. การวางแผนการอบรม

A = Associating with a plan: พี่เลี้ยงนำผลที่ได้จากการสำรวจความต้องการในการพัฒนาสรณะด้านการสอนภาษาอังกฤษมาจัดการวางแผนการอบรมเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นได้อย่างแท้จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพมาศ หงษาชาติ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการอบรมครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ ซึ่งผู้วิจัยที่ได้จัดทำแบบสอบถามสำรวจความต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถตามบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่แท้จริง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนำมาวางแผนการอบรมในการพัฒนาสรณะครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า ครูพัฒนา

ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้อ มีเทคนิคการสอนตามที่ได้รับจากการอบรม ผู้วิจัยได้สร้างแผนด้านการสอนทักษะการฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้สื่อมัลติมีเดียผ่าน Application ด้วย smart phone และการจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ผ่าน Learning Manage System

3. การสร้างกลยุทธ์การสอน

I = Instructing teaching strategies: พี่เลี้ยงสร้างกลยุทธ์การสอนภาษาอังกฤษตามแผนการอบรม และฝึกอบรมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามกลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้ พร้อมทั้งมีกระบวนการสอนตามกลยุทธ์ พี่เลี้ยงสามารถสร้างกลยุทธ์ให้ครูได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนแบบมืออาชีพได้โดยการสร้างประสบการณ์ให้ได้รับการปฏิบัติการจริง (Workshops) การสาธิตให้ดู (Modeling) การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) (York- Barr & Duke, 2004; นพมาศ หงษาชาติ, 2553) การสร้างตารางการอบรมที่เกิดจากการใช้แนวทาง SAIFON จึงได้กลยุทธ์และหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาอย่างแท้จริง โดยประเด็นการต้องการพัฒนาทักษะการสอนการพูด และการใช้สื่อเทคโนโลยีตามความต้องการของนักศึกษาจะไปสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการจัดการศึกษาด้านภาษาอังกฤษนั้นผู้สอนหากวิธีที่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และพยายามให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life-Long Learning) ดังนั้นผู้วิจัยได้จัดการอบรมที่สอดคล้องกับนักวิจัยที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันผนวกกับความต้องการของนักศึกษาจึงพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง

4. การให้ผลสะท้อนกลับ

F = Feedback on teaching demonstration: พี่เลี้ยงได้ให้ผลสะท้อนกลับต่อการสาธิตการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์นั้น การให้ผลสะท้อนกลับ และการชี้แนะจากพี่เลี้ยงจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนางานของครูผ่านการปฏิบัติงานปกติ รวมทั้งการให้ผลสะท้อนกลับในรูปแบบของการสร้างกำลังใจเพื่อพัฒนาตนเองให้เจริญเติบโตขึ้น (York- Barr & Duke, 2004)

5. การสังเกตการสอน

O = Observing teaching in the real context: พี่เลี้ยงสังเกตการจัดการเรียนการสอนหรือการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่โรงเรียนที่ได้ปฏิบัติการสอนในสถานการณ์จริง หลังจากผ่านการฝึกอบรมตามกลยุทธ์ เพื่อสังเกตการนำกลยุทธ์นั้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงด้วย ดังนั้นนักศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างถูกต้องและมีการนำขั้นตอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารเข้าในปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียน อีกทั้งกระตุ้นความสนใจ และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานด้วยการใช้แอปพลิเคชัน Toontastic และ Schoology มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6. การให้คำปรึกษา

N = Notifying problems and solutions: พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพปรึกษาหารือต่อปัญหาการใช้กลยุทธ์นั้น ๆ ต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง เพื่อให้ผลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์ และเป็นนำกลับไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษามีความไว้วางใจที่จะยอมรับฟังคำชี้แนะ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอน การมีปฏิสัมพันธ์ที่

ดีจะทำให้การปรึกษาหารือกันนั้นดำเนินไปด้วยความไว้วางใจ ซึ่งจะช่วยพัฒนาความศรัทธาต่อพี่เลี้ยง การยอมรับ ปลุกฝังความรับผิดชอบที่มีต่อการพัฒนา ร่วมกัน เกิดเป็นนวัตกรรมแนวใหม่ที่พัฒนาความสามารถแบบมีอาชีพได้ (Chien, 2013, p. 1)

7. บุคลิกภาพของ Coach

Coach ที่มีบุคลิกภาพที่ดี ความเป็นมิตรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและกับผู้รับการสอนแนะ เพื่อก่อให้เกิดความไว้วางใจกัน ทำให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งการแนะแนวทางการสอน เพื่อนำสู่การปฏิบัติจริง การจัดเตรียมข้อมูลของ Coach และการรับรู้ถึง ทฤษฎีและการลงมือปฏิบัติ ความน่าเชื่อถือ ความเชี่ยวชาญของ Coach ในการสอนแนะเรื่องการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร สามารถทำให้นักศึกษายอมรับความสามารถของ Coach เปิดใจยอมรับการชี้แนะ และปฏิบัติตาม ทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความสามารถด้านการจัดการเรียน การสอนการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร ในที่สุด (Songsingchai, 2021, p. 29)

8. บุคลิกภาพของ Mentor

การนิเทศที่มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง ส่งผลให้มีการเปิดใจยอมรับกันระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน ส่งผลให้ นักศึกษาทั้ง 2 คน มีพัฒนาการขึ้นตามลำดับ มีความสะท้อนคิด (Reflection) จากคำถามที่ป้อนโดยพี่เลี้ยงเพื่อให้นักศึกษา ได้เกิดความตระหนักได้ด้วยตนเอง ดังนั้นบทบาทของ (Mentoring) จึงจะเป็น ผู้ที่มีหน้าที่ในการดูแลให้คำปรึกษา แนะนำ เช่น การแนะนำ การบอก การให้ผลสะท้อนคิด (Reflection) ฯลฯ พี่เลี้ยงเต็มใจถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ กับนักศึกษา โดยพยายามสอดแทรกองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ มีการให้เวลากับนักศึกษาเพื่อร่วมรับประทานอาหาร ให้เวลากับนักศึกษาเพื่อพูดคุย และการช่วยนักศึกษาให้ผ่อนคลายโดยการชวนนักศึกษาไปเดินเล่นในสถานที่พักผ่อน การให้คำชื่นชม (Warm feedback) ซึ่งการกระทำเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเอง กล้าพูด กล้าซักถามมากขึ้น

จึงได้ข้อสรุปว่าการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ตามแนวทาง SAIFON สามารถพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนตั้งแต่การตอบสนองความต้องการ การวางแผนการอบรม การสร้างกลยุทธ์การสอน การให้ผลสะท้อน การสังเกตการสอน และการให้คำปรึกษา รวมทั้งบุคลิกภาพของ Coach และ Mentor ส่งผลให้แนวทาง SAIFON สามารถพัฒนาความสามารถของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ แก้วบุตรดี และอัจฉรา กิจเดช. (2561, มกราคม - มิถุนายน). พัฒนาการครุด้วยระบบพี่เลี้ยง (มืออาชีพ). *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 5(1), 1-8. doi: 10.14456/jmu.2018.2
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). *ทักษะภาษาอังกฤษ: ความจำเป็นพื้นฐานในวิชาชีพครู*. สืบค้น 14 สิงหาคม 2563, จาก <http://www.kriengsak.com/node/544>
- ชนิษฐา บุญคง. ครูพี่เลี้ยงโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์. (สัมภาษณ์, 2 พฤษภาคม 2564).
- จารุณี สิ้นชัยโรจน์กุล. (2019). *การใช้งานแอป Toontastic เพื่อสร้างการ์ตูนแอนิเมชัน*. สืบค้น 30 กรกฎาคม 2563, จาก <https://inspirelearner.com/toontastic-manual/>
- จันทิญา วุฒินิชย์ (2563). รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อําเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 15(2), 302-314.
- นพมาศ หงษาชาติ. (2553, กรกฎาคม - ธันวาคม). การพัฒนารูปแบบการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่. *วารสารศิลปศาสตร์*, 2(2), 48-67.
- ปวีณา เมืองมูล. (2561). *การศึกษาพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์].

- พิชญากัด รุ่งโรจน์ภาคล. หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์. (สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2564).
- ยุพาภรณ์ พิริยศิลป์. (2557). ความต้องการทางด้านภาษาอังกฤษของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตจังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริหารและการท่องเที่ยวไทย*, 9(2), 16-30.
- วาสนา ชูแสง. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดนาคนิมิตร. (สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2564).
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 24(1), 121-135.
- ศิริกาญจนา ใบคำ. หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2564).
- ศรียุญา อยู่ยง. ครูพี่เลี้ยง โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์. (สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2564).
- สมบัติ คชสิทธิ์, จันทน์ อินทรสูตรและ ชนกร สุวรรณพถิต. (2560, พฤษภาคม - สิงหาคม). การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนในยุค THAILAND 4.0. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 7(2). 175-186.
- สมศักดิ์ จีเพ็ชร. (2562). การพัฒนาคุณภาพครูโดยการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงโรงเรียนมหาสวัสดิ์ (ราชบุรีบารุง). *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 15(2), 165-184.
- Beartai. (2020). *Google for Toontastic 3D: Application for Creating the Easy Tales*. Retrieved 12 July 2020, from <https://www.beartai.com/news/mobilenews/144392>

- Chien, Y. C. (2013, June). Verifying the effects of organizational justice and work values upon organizational performance: using organizational citizenship behaviour as the dual mediator. *African Journal of Business Management*, 7(22), 2195-2205.
- Graves, K. (2000). *Designing Language Courses: A guide for teachers*. Boston, MA: Heinle & Heinle.
- Lois, J.Z. (2011). *The Mentor's Guide: Facilitating Effective Learning Relationships*. (2nd ed). US: Jossey Bass.
- MacDonald, J. P., Mohr, N., Dichter, A., & MacDonald, E. C. (2015). *The power of protocols: An educator's guide to better practice*. (3rd ed.). New York: Teachers College Press.
- Songsienchai, S. (2017, July – December). The selection and implementation of Teacher Professional Development: Coaching and Mentoring in teaching approaches using the SAIFON model. *Journal of Information*, 16(2), 1-11.
- Songsienchai, S. (2021, January). The study of the effectiveness of Coaching Program for pre-service teachers to Communicative listening-speaking skills. *Advances in Language and Literary Studies*, 12(2), 21-30.
- Sue, D. (2017). *Multimodal Literacy: iPads and Creative Connections in a First Grade Class*. Brunswick School, Greenwich: USA
- Xyanyde. (2017). *Google Toontastic 3D for Creating the Cartoon Application for Kids*. Retrieved 15 August 2020, from <https://droidsans.com/node-211578/>

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed).

New York: Harper and Row Publications.

York-Barr, J. & Duke, K. (2004, September). What Do We Know About Teacher Leadership? Findings From Two Decades of Scholarship. *Review of Educational Research*, 74(3), 255-316.